

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

B.K. Potjer (GroenLinks)

(d.d. 11 juni 2015)

Nummer

3042

Onderwerp

Bomenkap provinciale wegen

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

CROW adviseert in een van haar richtlijnen om langs wegen obstakelvrije zones aan te brengen in het kader van de verkeersveiligheid. Dit onderdeel van de richtlijn is omstreden. Er is toenemende kritiek op de onderbouwing hiervan en op uitvoering hiervan. Die laatste blijkt namelijk vaak te resulteren in het kappen van bomen langs de wegen, terwijl bomen juist ook een verkeersveiligheid verhogend effect hebben. In antwoord op vragen van GroenLinks heeft het vorige College geantwoord dat in Zuid-Holland 6.000 bomen staan in de geadviseerde obstakelvrije zones en dat het vorige College hiervoor een kapbeleid voerde.

1. *Kan het College ons een kaart verschaffen waarin duidelijk is weergegeven waar welke bomen zich binnen de obstakelvrije zone bevinden? Waar staan deze 6000 bomen?*
 - *Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Op bijgevoegde kaart is weergegeven op welke locaties deze bomen langs onze wegen staan. Van belang om hierbij aan te geven is dat de specifieke omstandigheden per wegtraject verschillen. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan de afstand van de bomen tot de weg, de aanwezigheid van andere obstakels, de bomensoort en de restlevensduur van de bomen. Rekening houdend met de diverse aspecten, wordt per project en in samenspraak met de omgeving afgewogen welke maatregelen worden getroffen. Dit is gekoppeld aan de integrale trajectgewijze aanpak van onze provinciale wegen, wat inhoudt dat het kappen (en herplanten) van bomen langs onze provinciale wegen plaatsvindt over een periode van een groot aantal jaren.

Voor een nadere toelichting op de obstakelvrije zone in relatie tot bomenkap verwijzen wij u naar de betreffende notitie, die u 18 augustus is toegestuurd en op 23 september aan de orde zal zijn in de commissievergadering van Verkeer&Milieu.

De kritiek op het bomenkappen voor de obstakelvrije zones bevat meerdere elementen, zoals:

- *Het onderzoek waarop de afstand is gebaseerd is niet deugdelijk uitgevoerd*
- *De positieve bijdrage van bomen aan veilig weggedrag is niet meegenomen*
- *Het feit dat bomen bijdragen aan de veiligheid van anderen, doordat zij die afschermen van een bestuurder die niet op zijn rijbaan blijft*
- *Het kappen van bomen draagt niet bij aan het verminderen van ongelukken omdat het oorzaak van de ongelukken niet wegneemt (een bestuurder die niet op zijn rijbaan blijft)*

2. *Is het College bekend met deze kritiek en welke conclusie verbindt het College hieraan?*

Antwoord

Er kan op verschillende wijzen worden gekeken naar het kappen van bomen ten behoeve van obstakelvrije zones. Uit veiligheidsonderzoeken van organisaties als de SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) en de ANWB (EuroRAP) blijkt dat vanuit verkeersveiligheidsoverwegingen een obstakelvrije zone wenselijk is. Er is in onderzoeken een verband aangetoond tussen objecten (waaronder bomen) in de obstakelvrije zone naast de weg en de verkeersonveiligheid. Op basis van die onderzoeken zijn in de landelijke richtlijnen van de CROW de uitgangspunten voor de inrichting van bermen bepaald. Bomen langs wegen hebben een functie in de geleiding van weggebruikers en het accentueren van onder meer kruispunten, maar uitgangspunt daarbij is wel dat de bomen buiten de obstakelvrije zone staan.

3. *Is het College bereid een onderzoek te initiëren waarbij integraal wordt gekeken naar de effecten van bomen langs wegen op de verkeersveiligheid?*

- a) *Zo ja, hoe gaat het College dan gedragswetenschappers en natuurexperts hierbij te betrekken?*
- b) *Zo ja, ziet het College dan tot de uitkomsten bekend zijn af van verdere bomenkap? Graag toelichting.*
- c) *Zo nee, waarom niet?*
- d) *Zo nee, kan het College dan toelichten hoe zij omgaat met medeweggebruikers en andere objecten (verkeerslichten, verkeersborden, lantarenpalen, etc), die zich binnen die afstand bevinden?*
 - *Indien deze niet worden verwijderd, waarom wordt er voor bomen dan een ander beleid gevoerd?*

Er is uitvoerig onderzoek gedaan naar de inrichting van bermen en de relatie tussen obstakels en verkeersveiligheid. Mede op basis van deze onderzoeken zijn de landelijke richtlijnen voor ontwerp en inrichting van wegen opgesteld (CROW). De provincie Zuid-Holland hanteert, net als andere wegbeheerders in Nederland, deze richtlijnen voor de inrichting van haar wegen en ziet geen aanleiding om aanvullend onderzoek te doen of afwijkend beleid te voeren ten opzichte van de richtlijnen. Binnen de richtlijnen is er overigens ruimte voor maatwerk en bijvoorbeeld het afschermen van waardevolle bomen zodat deze niet hoeven te worden gekapt. Dit wordt per project bekeken.

De eis aan de obstakelvrije ruimte in de buitenberm is ook van toepassing op andere botsgevaarlijke objecten. Objecten in de obstakelvrije zone worden botsvriendelijk toegepast. Verlichtingsmasten hebben een breekpunt waarop ze afbreken als er een voertuig tegenaan rijdt, bushokjes zijn botsvriendelijk en veel andere objecten ook. Zwaardere objecten die niet botsvriendelijk zijn dienen afgeschermd te worden middels een geleiderail. Wat voor bomen geldt, geldt ook voor andere objecten: nog niet het hele wegennet voldoet aan de eisen die daar aan worden gesteld. Gekoppeld aan het trajectgewijs groot onderhoud wordt een steeds groter deel van het wegennet conform Duurzaam Veilig ingericht.

Den Haag, 1 september 2015

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris a.i., voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit

